ПОЦІЛУНОК У ТЕМНОТІ

КОМЕДІЯ В 1 ДІЇ.

З анґлійського переробила
ГАЛЯ ЧОРНООКА

Накладом і друком „Українського Голосу"
Вінніпеґ, Канада.
1940
diasporiana.org.ua

ПОЦІЛУНОК У ТЕМНОТІ

КОМЕДІЯ В 1 ДІЇ.

З анґлійського переробила

ГАЛЯ ЧОРНООКА

Накладом і друком „Українського Голосу"
Вінніпеґ, Канада.
1940

Printed and Published by
The Ukrainian Publishing Company of Canada
Limited
210—214 Dufferin Ave., Winnipeg, Man.

ДІЄВІ ОСОБИ:

ВАЛЄНТІЙ КІСТКА, господар дому.
ЄЛИСАВЕТА КІСТКА, його жінка.
ПАНТЕЛЕЙ МІРА, приятель Кістки.
МАРІЙКА, служниця в Кістки.
НЕЗНАЙОМА ЖІНКА (Пані Міра).

КІСТКА: Синій жупан, біла камізелька, короткі штани, чоботи, рукавиці, капелюх.

МІРА: Темний плащ, білі штани.

Пані КІСТКА: Біла тоненька суконка.

МАРІЙКА: Чорна перкалева суконка і шапочка на голові.

НЕЗНАЙОМА ЖІНКА (пані Міра): Шовкова суконка, шальок, очіпок і вельон.

Ява 1.

(Діється в помешканню панства Кістки. Вихід на город; з лівої сторони до консерваторії і двері на право і на ліво. Стіл, крісла, канапка, на право стіл до писання. Пані Кістка сидить при столі і пише).

ПАНІ КІСТКА: Я мушу покінчити свої винаходи і всякі збірки річей старини сьогодня, щоби все було в моїм музею на приїзд приятеля мого мужа, пана Міри. Я зможу запамятати імена моїх цінностей лише тоді, коли будуть уважно списані. Число двадцять друге: Пух до корка. Число двадцять трете: Попіл з першої люльки, яку курили в старій Анґлії. Число двадцять четверте (Дзвонить дзвінок). Ах! хтось дзвонить. Не може бути він. В семій годині точно приходить пан Кістка. А може це справді пан Міра.

Ява 2.

(Входить Марійка).

МАРІЙКА: Приїхав пан, прошу пані, якого ви сподівались з чужих країв. Що-йно заїхав на подвіря, а до кухні вносять всякі дивні річи.

ПАНІ КІСТКА: Я сподіюсь, що то усе для мене. Я думала, що він вечером приїде... Проси до хати. (Марійка виходить). Аж тепер буду мати багато всяких старинних річей, як луків до стріляння та індуські шкірки на нагайку. Все що найкраще знайдеться в моїм музею.

Ява 3.

(Входить Міра).

МІРА: Ах! Моя дорога пані... яка радість бачитись з вами (Кидає шапку).

ПАНІ КІСТКА: Як маєтеся. Господи, як ви осмалилися і як всяка дорога вимучує людей. А ви так добре виглядаєте. Я хотіла сказати — погрубіли. (Іде на ліво). Прошу сідати. (Подає крісло). Пан Кістка буде дуже радий вашому приїздови. Він через кілька днів нічого не говорив, тільки про вас і що дня виглядав ваших пакунків. (Сідає). Ну, а як ваше здоровля?

МІРА: Дуже добре, пані, — всяко чуюся, лише що приїхав з Маямі.

ПАНІ КІСТКА: І ви подорожували через Америку та приїхали до свого дому на півночі? Я думаю, що ви багато дечого бачили. А пан Кістка, який радий буде почути про вашу подорож.

МІРА: В него дуже добра думка, бо все те, що я бачив, було для мене дуже, а дуже цікаве. Ех, пані Кістка! Лише подумайте: хати, водопади, комарі, дикі качки, кручені дороги, мурини, канали, мочарі, мінтові келіхи, долари...

ПАНІ КІСТКА: Ну і справді...

МІРА: Я думаю держати вас та пана Кістку що ночі без спання через шість тижнів.

ПАНІ КІСТКА: А обіцяні мені старинні річи....

МІРА: Я всі зложив у кухні. Там чудова шкіра з буйвола, люлька спокою для вас. Коли захочете перемочи пана Кістку то тільки раз потягнете, а все буде гаразд. Також пара снігових черевиків і ножик до луплення шкіри з людських голов. Як пан Кістка прийде до дому, то я покажу вам, як індіяни лупили з людських черепів шкіру.

ПАНІ КІСТКА: А, чудово!

МІРА (Встає): Я бачу, що ви маєте гарне помешкання. Я пригадую собі, як ви що-й-но подружившись переносились до него, коли я вибирався в подорож. Як бачу у вас є маленька консерваторія. Також маєте гарний город і вид на вулицю. Все у вас в найкращім порядку.

ПАНІ КІСТКА: Ми зі всього дуже задоволені. Пан Кістка ніколи нікуди не виходить. До дому приходить в семій годині вечером. Тоді я подаю чай і говоримо, а часом граємо німаків. Часом він

співає любовні пісні і каже, що він тоді найщасливіший, коли скине черевики і надіне капці та розвернеться на канапі.

МІРА: Який чудовий образ домашнього огнища. А чи пан Кістка є добрим мужем?

ПАНІ КІСТКА: Знаменитим....

МІРА: Який він був веселий чоловік, коли я познакомився з ним перший раз у майора на бали. А як там панночки забігали коло нього!

ПАНІ КІСТКА: О! Він все те лишив, а як змінився. Як би ви бачили — він каже, що на слово чести він не думає, що є друга жінка мені рівна. Тихо!

(Годинник вибиває сему годину).

МІРА: Чому?

ПАНІ КІСТКА: Бо годинник вибив сему годину. За хвилю надійде він; ніколи не спізняється більше, як дві або три мінути. (Дзвонить дзвінок). А бачите — він дотримує час до мінути.

Ява 4.

(Кістка входить з ліва співаючи: „люба люблю тебе").

МІРА: Співає як канарок.

КІСТКА: Витай мій приятелю, як маєшся? Я так і думав, що ти приїхав, бо я бачив всякі річи у кухні. Я дуже радий бачити тебе... (До жінки): Люжбітко! дай мені оден поцілунок (Звертаючись до Міри): А ти не смійся з мене, бо я ніколи не виходжу і не приходжу без цеї церемонії. Не забудь те саме робити, як ти будеш мати жінку, бо це піддержує домашній спокій, вихолоджує воду в кітлі, коли закіпить і все лишається на воді старочка.

МІРА: Яка охороняє тебе від попарення...

КІСТКА: Знаменито. Дай руку. А ти не привіз жіночки до дому зі своєю стариною?

МІРА: О, ні, ні! (На бік): Бо я лишив її в домі старини.

КІСТКА: Ще маєш час на те, правда? А тепер, Люжбітко, подай мені мої капці.

(Пані Кістка переходить на ліво).

ПАНІ КІСТКА: Почекай ще хвилину. Я мушу панови Мірі показати свої цвіти, поки стемніє на дворі і повести його довкола нашого города...

КІСТКА (Перебиває): Пречудний город. Як би ви побачили. Люжбітка в се-

мій годині рано в якійсь шлярці, а я в нічній сорочці, вилапуємо довкола себе слимаків. Вона дуже спритно їх ловить і через пліт перекидає сусідови в город; потім ми полемо і згортаємо. Це гарніше як бавитися в компанії. Які гарні були часи колись! Господи! А що сталося з панною Варкою?

ПАНІ КІСТКА: Дорогенький мій. Не запалюй старого вогню, бо я дуже того не люблю.

КІСТКА (До Міри): Бачиш, який я щасливий чоловік. Твоя правда, Люжбітко, твоя правда. Коли ми запалюємо смолоскип минувшини, ми все повинні згадати вязанку давних знайомих! Так? Ха-ха-ха! Щоб бути певному...

ПАНІ КІСТКА: Вибачте, я піду погляну на свої дарунки; там є снігові черевики і ножик до здирання шкіри з голови. Пан Міра покаже мені як його вживати. А ти мені позичиш своєї голови на практику, правда дорогенький?

КІСТКА: А ще що би не видумала?

ПАНІ КІСТКА: Але це задля мене, дорогенький.

КІСТКА: Ну, то гаразд.

(Пані Кістка вийшла).

КІСТКА: Бачите, приятелю, яке то миле сотворіння. Нема ні злости, ні скарги; нема невдоволення, тільки високе образовання, дуже високе. Я часом думаю, що вона повинна би була бути королевою десь в якомусь царстві, ні жжінкою бідного посередника.

МІРА: Вона дуже гарна жінка.

КІСТКА: А правда, що так...

МІРА: А ти повинен бути — ну, ну, чи ти щасливий чоловік?

КІСТКА: Так...

МІРА: Цілковито щасливий?

КІСТКА: Ну.., — ні, що до слова цілковито, так як ми його вживаємо, то я не думаю ним послугуватися в моїм положенню...

МІРА: Справді...

КІСТКА: А то все моя вина. Я не годен перестати мучити себе.

МІРА. А то чим?

КІСТКА: Антольоґією женячки.

МІРА: А то що має означати антольоґія?

КІСТКА: Антольоґія — це те, чого я не можу тобі витолкувати. Ти і так не будеш цего розуміти. То є таке як при-

рода, про яку не можна розказати. Слухай, приятелю, ми вже старі знайомі. Подивись на мене, чи є у мене краса?

МІРА: Певно, що ні.

КІСТКА: Пять і пів стіп високий.

МІРА: Якраз так.

КІСТКА: Чи є щось у мені до вподоби?

МІРА: Я не можу нічого доглянути.

КІСТКА: Твоя правда. Я попросту спитався, а ти мені попросту відповів. А тепер, що могла така гарна, інтеліґентна цариця, не жінка, добачити в мені і вийти за мене заміж? Га? Тепер про антольоґію женячки. І подумай: де мої думки, коли я лежу на подушці, часом без спання по другій годині рано?

МІРА: Ти не хочеш сказати мені, що ти заздрісний задля неї?

КІСТКА. Про це я не можу бути певний. Я цілими днями працюю, а вона тут сама...

МІРА: Твоя правда...

КІСТКА: А тепер в моїй голові блиснула думка: Ти, мій приятелю, бувший її любовник. Але я її в тебе відобрав. Як би я бажав. (Говорить тихо): Господи, як би я бажав...

Ява 5.

(Пані Кістка стала у дверях і слухає).

МІРА: Що такого?

КІСТКА: Я хочу випробувати свою Люжбітку, хочу побачити, що вона би робила, як би мала другого до любови... Чи ти спробуєш це?

МІРА: Я?

КІСТКА: Ти! Зроби себе вартним її. Нагадай собі давне почуття до неї. Жалій її, що вона пересиджує цілими днями на самоті. Говори про свої подорожі. Запитай, чи вона дійсно щаслива? Ну, що ти думаєш про це. Я певний, що вона накинеться на тебе. Але ти не зважай на те, зроби це задля мене...

МІРА: Ти наражаєш мене на небезпеку!

КІСТКА: Я даю тобі всяку можливість. Моє життя залежить від тебе. Зроби мене щасливим. Ти дуже гарний мужчина і гарне у тебе поведення. (Просить): Спробуй, зроби...

МІРА: Тоді ти будеш почувати себе цілковито щасливим?

КІСТКА: Та! Так. Залежить...

МІРА: Ну, то я буду старатися.

КІСТКА: Ох, який ти добрий, мій при-

ятелю. А тоді будемо мати багато сміху, коли буде по всему.

(Пані Кістка зникає, накивуючи чоловікові кулаком).

МІРА: А може ні?

КІСТКА: Що?

МІРА: А може вона повірить мені?

КІСТКА: О, ні, ні! Вона того не зробить. Навіть не згадуй про таке, бо я можу умерти від попечення скорше, чим вона повірить тобі. Вона тобі добре вуха накрутить, я певний того...

(Пані Кістка кричить за сценою).

ПАНІ КІСТКА: Марійко, уважай з ними.

КІСТКА: Вона іде сюди; даю тобі пів години часу перед вечерою.

Ява 6.

(Входить пані Кістка).

ПАНІ КІСТКА: Дорогий мій пане Міра. Я не можу натішитися дарунками. А спеціяльно військовою нагайкою. Тепер справуйся пане Кістка, бо коли б ти чим небудь мене образив, так тоді положу на лавку і добре вибю. Пане Міра. Я дуже вам вдячна за те, що хоч ви знаходились дале-

ко від нас, однак не забули подумати про мене і про мою старину.

КІСТКА: Він дорогий наш приятель, — правда Люжбітко?

ПАНІ КІСТКА: Так справді, а який милий...

МІРА: Сподіюся, моя дорога пані, що ваші бажання все будуть в моїх думках. Я все буду готовий на ваші услуги.

КІСТКА (До Міри, стиха): Ах, то, то, щось такого, але уважай, делікатно...

МІРА: Мене це робить щасливим — так як в колишнім життю, бачити вас вдоволеною. А коли я роздумую над моєю невдачею, я, — я, — але що я... Колись інакше поговоримо. (До Кістки): Чи це те, що ви хотіли?

КІСТКА: Та — так, лише додай теплих слів, розумієш...

ПАНІ КІСТКА (Тяжко зітхає): Ах, мій дорогий пане. Памятка має свою вартість і свої милі спомини.

КІСТКА Що це? Що то мають значити ті слова. Я не думаю, щоби вона жалувала, що вона пані Кістка. О Господи, коли вона справді жалує...

ПАНІ КІСТКА: Я надіюсь, що ви з нами

останетесь на довший час. Пан Кістка для вас умисно прибрав кімнату.

(Пані Кістка і Міра глядять одно на другого).

КІСТКА: Уже зачинає кликати мене пан Кістка. Перший раз, що вона не сказала — мій дорогий. А як вона на него дивно дивиться. А може мені так привиділося. (Підбігає до неї): Люжбітко, Люжбітко дорога. Я іду до цвіток. Я нині купив свіжих. Я довго не буду...

ПАНІ КІСТКА: Прошу тебе — не спішися. У мене є гість. А коли я сама, то я все вижидаю твого повороту. Коли ж у мене є приятель і то ще такий давний приятель, як пан Міра, то години стають мінутами.

КІСТКА: Години стають мінутами. Ха, ха, ха! Так, так. (До Міри): А ти далеко не заходи, тільки легенько наруш, те все. Я знаю, що вона тобі дасть гарбуза, але — але...

МІРА: Я маю її випробувати зі всяких...

КІСТКА: Правда, правда, але не будь до неї за шорсткий, ти вже розумієш?

ПАНІ КІСТКА (На бік): Хоче мене випробувати. Дуже добре, мій пане. Чому ж ти не йдеш, мій дорогий?

КІСТКА: Ну, аж на останку назвала мене дорогим.. Але часом такі масні слова зрадливі. (До жінки): Люжбітко, я вже іду і не прийду, аж за пів години, не довше. (Збирається відходити). До побачення. (На бік). Ох, як би я хотів бачити, — бути свідком, як вона до нього віднесеться. Але я мушу бачити. Ага, вже маю. До побачення. (Знов хоче відходити). Ага, а мій поцілунок.

(Скоро цілує і закладає капелюх та виходить).

МІРА: Гарне сотворіння, але дивний, все бється думками, а вас то певно поважає.

ПАНІ КІСТКА: Так, скарги на него дуже маленькі. Досить добрий, так наскільки я обзнакомлена з чоловіками.

МІРА (Сідає, на бік): Тепер спробую. Ну, Люжбітко! Ох, як по рідному звучить оце імя і всякі думки назад вбились в мою память...

ПАНІ КІСТКА: Ох! А коли я одержала ваш перший лист.

(Зза сцени показує голову Кістка).

МІРА: Чи не гарного був він змісту? Як я побоювався, що ви його не одержите,

тому, що я так мало заплатив післанцеві...

(Сидять далеко одно від другого і помало зачинають присуватися до купи. Кістка заглядає).

ПАНІ КІСТКА: А то я і не відписувала, бо я бачила велику пошану до мене у кожнім слові.

МІРА (На бік): Як вона гарно говорить. Я мушу докінчити діло.

(Присувають крісла ще блище. Кістка лютиться).

МІРА: Як то сталося, що ми розійшлися, а пан Кістка став щасливим чоловіком? Можете мені тепер відповісти?...

ПАНІ КІСТКА: Ви забагато жартували...

МІРА: Так?

ПАНІ КІСТКА: І мені здавалося, що ви то робили з кожною гарною панною.

МІРА: Але ж подумайте. Мені тоді було девятнадцять років, а в тих літах всі хлопці тратять голови, а може... може (присувають крісла ще блище; Кістка ломить руки) ваша холодність доводила мене до крайности і я ставав любити других і цим я думав збудити вас, щоб ви прозріли, що я не ломлю собі голови. Але — але (бере

її за руку) бажаю вам найкращого щастя.

(Цілує її в руку. Кістка вибиває шибу і зникає. Міра і пані Кістка зриваються).

ПАНІ КІСТКА: Що то?

МІРА: Хтось збив шибу.

ПАНІ КІСТКА: Ах, це знов ті збиточчики в сусідстві. Все кидають камінцями. (Дзвонить дзвінок). Пан Кістка певно прийшов назад.

Ява 7.

(Входить Кістка і пробує співати).

КІСТКА: Траля, траля, я вже прийшов, я вже прийшов. Що сталося, Люжбітко? Ти виглядаєш застрашена...

ПАНІ КІСТКА: Я дуже налякалася.

КІСТКА: Справді?

ПАНІ КІСТКА: Коли я говорила з нашим приятелем, хтось кинув каменем і збив вікно в консерваторії.

КІСТКА: Те все, що сталось? Не журися . . . Люжбітко!

ПАНІ КІСТКА: Що, мій дорогий?...

КІСТКА: Принеси мені великий ніж. Ні, я хотів сказати свідерок. Коли я кажу великий ніж, то означає свідерок. Мені треба вивертіти дірку. Він там є в твоїй кімнаті.

Та не дивись на мене так, наче не розумієш, що я говорю. Зроби те, що я тобі велю...

ПАНІ КІСТКА: Зараз, дорогенький... (Пішла у кімнату).

КІСТКА (До Міри): Ну, чи говорив ти з нею? Який поступ?

МІРА (На бік): Я ніколи не можу йому того сказати. Що ж я йому скажу?...

КІСТКА: Ну, чому не відповідаєш мені?

МІРА: Ми були дуже короткий час.

КІСТКА: Досить довго, досить довго...

МІРА: Я говорив про нашу давну любов.

КІСТКА: І що?

МІРА: Вона...

КІСТКА: Так!

МІРА: Видивилась на мене і казала...

КІСТКА: Що?

МІРА: Ніщо!

КІСТКА: О!

МІРА: Тоді я спитав, як вона може вас поважати...

КІСТКА: Що ж вона на це сказала?

МІРА: Казала, що я був за збиточний для неї.

КІСТКА: А що вона потім робила?

МІРА: Нічого.

КІСТКА (На бік): То брехня. (До Міри): Чи ти присувався до неї близько?

МІРА: Так.

КІСТКА: А вона до тебе таксамо близько?

МІРА (Хоче щось говорити і затинається та каже): Ні.

КІСТКА (На бік): Друга брехня. Він одурює мене, але я запаную над собою — і — і ти брав її за руку?

МІРА: Так.

КІСТКА: А вона видирала її від тебе?

МІРА: Так.

КІСТКА (На бік) І знов брехня — діявольська брехня. (До Міри): І вона казала, що скаже мені? Я знав, що вона то зробить, я був певний, я знав, ха-ха-ха! Тепер я щасливий (На бік): Яка зрада; добре, що я їх підглянув — а тепер буду знати, як маю з ними повестися...

МІРА (На бік): Поведення пані Кістки дуже дивне, і я ніяк не можу йому сказати правди. То не можливо. Але то його вина, не моя. (До Кістки): Перепрошую на хвилину, я піду принести свої пакунки і хочу, щоби мою скринку примістили в моїй кімнаті. Але ви не турбуйтеся. Слуги

покажуть мені. (На бік). Бідний Кістка, як мені його жалко. (Виходить на ліво).

КІСТКА: Він винуватий, він утікає від моєї присутности. Ну і не дивота. Ох, яку неправду мені сказав. Вона видирала від него свою руку. А я своїми очима бачив, як він цілував її. І це, що він уникає моєї присутности.

Ява 8.

(Входить Марійка з обрусом).

КІСТКА: Марійко!

МАРІЙКА: Що пане?

КІСТКА: Я у місті цілий день.

МАРІЙКА: Так, пане.

КІСТКА: Як твоя пані проводить час дома?

МАРІЙКА: Раз так, другий раз інакше.

КІСТКА: Виясни мені.

МАРІЙКА: Трошки робить, трошки сварить, а трошки у вікні сидить.

КІСТКА (На бік): Певно, що всі нею любувалися; щоби бачили її молоді мужчини, які їздять автами. Коли мужчини побачуть гарну жінку, що сидить у вікні у своїй спальни, то все кивають до неї і посилають поцілунки. Я вже знаю їх штучки,

бо я сам те робив. Марійко — засвіти світло.

МАРІЙКА: Добре пане. (До себе): Що йому сталось сьогодня? (Вийшла).

Ява 9.

(Входить пані Кістка з ножиком і пером).

ПАНІ КІСТКА: Дорогенький!

КІСТКА: Що дорога?

ПАНІ КІСТКА (Іде до стола, бере папір до писання і чорнило): Я бажала б, щоби ти мені направив пера до писання.

КІСТКА: Я то зроблю. (На бік): Буде писати до нього, я певний, і я маю направити пера. Я їх усі порозтинаю. (До неї): Люжбітко!

ПАНІ КІСТКА: Що дорогий?

КІСТКА: Гарний мущина, той пан Міра, правда?

ПАНІ КІСТКА: Поважний.

КІСТКА: Чи не думаєш, що він красавець?

ПАНІ КІСТКА: Ну і що ж?

КІСТКА: Чи не жалко тобі, що ти за него не вийшла заміж?

ПАНІ КІСТКА: Що за видумка. (Іде до стола і пише).

КІСТКА: (Старається бути поважним): Ох, що за страшні думки. Тепер вона пише до него листа. Тра-ля-ля, тра-ля-ля...

(Співаючи приближується до стола і хоче побачити що вона пише. Жінка закриває бібулою).

ПАНІ КІСТКА: Ти знаєш що я не люблю, щоби мені хто перескаджав, як я пишу!

КІСТКА: Тебе певно то вражає?

ПАНІ КІСТКА: Так.

КІСТКА: А тоді ти не годна зложити слів запорядком?

Ява 10.

(Марійка входить з двома маленькими пуделками. Кладе їх на стіл. Входить Міра. Марійка виходить. Пані Кістка складає записку).

КІСТКА: Вона писала і не знати до кого. (До Міри): Ну, приятелю, бачили кімнату? Вигідна, правда?

МІРА: Дуже.

КІСТКА: Зараз будете мати на вечеру телячу печеню. (Кричить): Чи любите печеню?

МІРА: Так, люблю.

КІСТКА: А я вдавився б, як би пробував її їсти.

(Пані Кістка сидить на право. Кістка сидить по середині, а Міра на ліво. Кістка стереже їх своїми очима аж поки пані Кістка не зложила записки і не сховала).

КІСТКА (На бік): Та записка для него. Ах, так і справді. То нічо, я про все довідаюся. (До жінки): Я іду тепер знов на кілька хвилин. Вечера і так ще не готова. Забавлюся пять-десять мінут.

ПАНІ КІСТКА: Не будь дуже довго, мій дорогий.

КІСТКА: Ні, дорога.

МІРА: Чи він все такий неспокійний?

ПАНІ КІСТКА: О ні, він тільки так. Ходіть блище до мене.

(Присувають крісла до купи. Вбігає Кістка, вони розскакуються).

КІСТКА: Вибачте, я вийшов без капелюха. (На бік): Мало що не прилапав (Дивиться злобно на них). Тепер я вже іду. (Виходить).

ПАНІ КІСТКА (Подає записку): Найскорше, як могла доручити.

(Знов вбігає Кістка і бачить, як пані Кістка подавала записку).

КІСТКА (На бік): Ну, я добре вгадав,

то для него. Дуже добре продовжають. Тут буде вбивство.

ПАНІ КІСТКА: Ти вже знову назад, мій дорогий?

КІСТКА: Так, я забув — я думав, Господи, а я маю в руці. (Виходить).

МІРА (Читає записку на голос): Продовжайте свою діяльність. (До пані Кістки): На ваше бажання.

(Присувається близче до неї. Кістка знов вбігає і вони розскакуються).

КІСТКА: Не піду зовсім, кажу вам, не піду зовсім. Завтра вистарчить. (До Міри): Як бачу, ти зробив усе, що я тебе просив. (На бік): Мені здається, що коли я послідний раз вийшов, він цілував її. Я можу присягнути, що я чув відгук поцілунку. Ах, коли б я був певний. Та я мушу здержати своє почуття аж доки не буду певний, а тоді. (Говорить до неї): Люжбітко дорога. Коли та записка, що ти писала, є для когось у місті, я можу подати за тебе.

ПАНІ КІСТКА: Ні, ні, дякую, вона не вартує тільки клопоту і ти не бувби такий скупий, щоб жалував одного цента на пересилку.

КІСТКА (На бік): Як вони дивляться одно на одного. У мене є думка скочити на них і сказати, як вони обоє мене обдурюють. Та ні, цего я не зроблю; я накладу на них лапку і покажу хто вони є. Мені блиснула добра думка; я вже їх маю...

ПАНІ КІСТКА: Дорогенький, що сьогодня сталося тобі вечером.

КІСТКА: Нічого. Мені помішалось від мистецького інтересу; я думаю, що тепер у мене є вільна хвиля. Я напишу листа до броварника, щоби забрав собі порожні фляшки. (Переносить чорнило на другий бік). Нехай собі забере, бо потім схоче, щоби я йому заплатив. Що за погане світло. (Згасає половина світла). Я забув купити ясніших лямпів. (Згасає друга половина і на сцені стає темно).

ПАНІ КІСТКА: Дорогенький, який ти неосторожний.

КІСТКА: Будьте спокійні, я зараз направлю.

(Виливає чорнило на хусточку і коли переходить коло пані Кістки, намащує її ніс чорнилом).

ПАНІ КІСТКА: Що ти робиш.

КІСТКА: Нічого, дорога, нічого, сидіть спокійно, я зараз засвічу світло. (Виходить).

МІРА: Чи вашим бажанням є, щоби я продовжав свою діяльність? (Присувається блище. На бік). Господи, що за гарна жінка. Я ніколи в життю не можу сидіти у темноті, не поцілувавши її... Хто може запанувати над собою. (Хоче її цілувати).

ПАНІ КІСТКА: Що ви — я на це не позволю. Як ви можете бути такі нерозважні. (Цілує її і зачерпює собі ніс). Ідіть собі, пан Кістка іде...

(Світло засвічується, пан Міра сідає назад в своє крісло. Входить Кістка. Стає очарований, трясеться а підійшовши до жінки хапає її за рамя).

КІСТКА: Жінко, дивись на того чоловіка. Дивися на його ніс. Йди до своєї кімнати, візьми зеркало і подивися на свій ніс. Ходи, моя пані, ходи. (Тягне її).

МІРА: Дуже дивне поведення. Однак мій приятель є досить покараний за всякі підозріння до своєї жінки. Що мені робити? Я ніяк йому не можу правди сказати, як вийшли мої освідчення, бо він дуже сердитий.

Ява 11.

(Входить Марійка. Міра стоїть обернений до неї плечима).

МАРІЙКА: Вас бажають бачити.

МІРА: Хто такий?

МАРІЙКА: Післанець, прошу пана.

МІРА: Я зараз з ним поговорю. (Обертається до Марійки, вона сміється). Чого ти смієшся?

МАРІЙКА: З вашого носа, пане. Він з чорнилом. Ха-ха-ха!

МІРА: Коли так, то я все буду чорнити. (Цілує Марійку, вона утікає). О Господи, дівчина мала рацію. Як це могло статися? Аж тепер я зрозумів; пан Кістка знає все. Бідний Кістка. Але вперед побачу післанця, а тоді свого приятеля вибавлю з біди. (Виходить на ліво).

Ява 12.

(Входить Кістка з правої сторони).

КІСТКА: Тепер мій пане, я з вами. Утік? Нема. Він побоявся мене зустріти. А спитайте про паню Кістку. Я ніколи не думав, що вона такого твердого серця. Ані одної сльози, ані одного слова не промовить. Я хотів добре висваритись, та нема з ким. Ох, Люжбітко, як ти могла так вчинити? Що мені тепер робити?... Я запалю будинок; я зроблю щось такого, щоби ціле місто мало про що говорити...

Ява 12.

(Входить Марійка).

КІСТКА: Марійко, де є той чоловік?

МАРІЙКА: Який чоловік, пане?

КІСТКА: Та он той, зрадник.

МАРІЙКА: Я ніякого зрадника не бачила.

КІСТКА (Глядить на Марійку. На бік): Навіть до слуги брався. Ох, що за свобідник. Ти знаєш, про кого я питаю — про чоловіка зі стариною.

МАРІЙКА: Ага! Тепер вже знаю. Він пішов з післанцем на почту.

КІСТКА: З післанцем? З післанцем! Це вони хочуть утікати. Я маю два пістолі, котрі купив убивати котів. Наладую обидва і застрілю його і її. Марійко! Не виходи з цеї кімнати. Уважай на ті двері, а я піду дістану свої пістолі.

МАРІЙКА (Налякано): Ох, пане!

КІСТКА: Так, мої пістолі, а коли пані вийде зі своєї кімнати, скажи, що я пішов з дому на цілу ніч, на цілий тиждень. Скажи, що я ніколи до дому не поверну. А тепер на стрічу. (Пішов).

МАРІЙКА: Що сталося з ним. Це дуже

дивним здається, що мій пан раптово зійшов з розуму. А такий був спокійний чоловік. (Дзвонить дзвінок). Хтось дзвонить коло брами. Може то той зрадник, як мій пан його кличе. А може він прийшов назад. Я певна, що вечера вистигла. (Виходить).

Ява 13.

(Входить пані Кістка).

ПАНІ КІСТКА: Нема нікого? Я чула, що він говорив про пістолі, але де він подівся? (Чути чиїсь кроки). Хтось іде сюди, певно пан Міра. Я піду назад у свою кімнату. (Вийшла).

Ява 14.

(Входить Марійка з пакунком і показує пані в шальку, щоб увійшла до середини. Кладе пакунок на стіл і подає її крісло).

МАРІЙКА: Прошу, сідайте, пані. Ваш пакунок на столі. Я зараз поверну.

Ява 15.

(Входить Кістка. На сцені темніє).

КІСТКА: Небесні сили! Хто це? А то моя Люжбітка у шальку, чекає в темноті, щоб утечи з тим приятелем? А що це? Її пакунок, а в нім все потрібне до утечі.

(Підбігає до неї і нею трясе). Ох, ти, зрадниці. Ти препогана жінка! Не так легко ти від мене утечеш...

(Жінка кричить. Світло засвічується).

Ява 16.

(Вбігає Марійка, Міра і пані Кістка виходить зі своєї кімнати. Кістка глядить здивовано на них. Жінка скидає шальок).

ЖІНКА: Пане!

МАРІЙКА: Пане!

ПАНІ КІСТКА: Дорогенький мій!

КІСТКА: Не Люжбітка?! То жінка, яку я так тягав, не Люжбітка? Хто ви є, пані? Скажіть зараз, поки я умлію! Хто ви є?

МІРА: Ця пані, моя жінка. (Обіймає її).

КІСТКА: Твоя жінка? То ти справді не думаєш утікати? (До жінки): Але той поцілунок у темноті, моя пані, чим зможете змити ту пляму?

ПАНІ КІСТКА: Своєю сповідю.

КІСТКА: З чого?

ПАНІ КІСТКА: Що я підслухала, що ти хотів мене випробувати. Мене це дуже вразило, бо я знаю, що така проба для мене не була потрібна, але щоби задоволити твою заздрість, я грала ролю зрадниці.

КІСТКА (Клякає на коліна): Ох! Люжбітко, прости мені.

МІРА: А тепер, мої приятелі, хочу висповідатись зі свого гріха. Ця жінка вийшла за мене заміж потайно, ще коли я виїзджав в подорож. Тепер вона приїхала з доброю новиною, що нашої женячки не треба більше держати в тайні. Отже ми завтра виїзджаємо до нашого щасливого дому.

КІСТКА: О, ні, мій дорогий приятелю. Ви мусите остати в нас хоч на тиждень, побачити наше нове життя. (Витається з панею Міра): Як ваше здоровля, моя пані, дуже мені мило вас бачити. (Цілує її).

МІРА: Чекайте, пане!

КІСТКА: Дуже добре, мій приятелю. Тепер ми запечатали книгу. Прости і ти мені, мій дорогий пане Міра. Я вже ніколи того не повторю. Ходи, Люжбітко дорога і поцілуй мене. А я тоді стану щасливим чоловіком, коли куплю тобі гарну суконку. (Люжбітка цілує його). Славно! Вона мені простила. Я думаю, що ви мені усі простите. Я знаю, що між вами нема ні одного, хто не любив би поцілунку у темноті.

З а в і с а.